

PM

Rubrik: Multiresistenta bakterier – screening och vård	
Enhet/förvaltning: Region Blekinge	Huvudområde/delområde: Multiresistenta bakterier 3
Ansvarig: Bengt Wittesjö	Utfärdare: Vårdhygien
Gemensamt med:	Nästa revidering: 2023-04-01
Godkänt datum: 2016-09-23	Senaste revidering: 2022-04-01

Med Multiresistenta bakterier (MRB) avses framförallt meticillinresistenta stafylococcus aureus (MRSA), vancomycinresistenta enterokocker (VRE) samt multiresistenta gramnegativa bakterier (t.ex. tarmbakterier med ESBL eller ESBLcarba). Förekomsten av MRB är vanligare utomlands, men en oroande ökning ses även i Sverige. På sjukhus i Sverige kan utbrott förekomma. Tidig upptäckt är avgörande för att förhindra utbrott och spridning av dessa bakterier i Blekinge.

Diagnos, terapi eller annan åtgärd som är medicinskt nödvändig får inte förhindras eller fördröjas p.g.a. misstänkt eller påvisad förekomst av multiresistenta bakterier.

När ska bärarskap av multiresistenta bakterier misstänkas?

Misstänk förekomst av multiresistenta bakterier hos **alla** patienter som:

1. **Inom de senaste 6 månaderna har:**
  - Vårdats/behandlats inlagd vid sjukvårdsinrättning utanför Sverige
  - Behandlats polikliniskt för sår/hudskada eller dialys, cancerbehandling utanför Sverige
  - Vårdats vid sjukhus inom Sverige med kända problem med multiresistenta bakterier

2. **Vistats utomlands sammanlagt mer än ett år de senaste 10 åren oavsett sjukvårdskontakt eller nära kontakt med kända fall av MRSA, VRE eller ESBLcarba.**

Risk för smittspridning föreligger vid:

- hudåkommor (t ex sår, eksem, psoriasis mm)
- stomi och infarter (gäller inte oretad PVK) samt drän
- Urinavledare (exempelvis KAD, intermitterent katetrisering och suprapubisk kateter)
- diarré och faeces-/urininkontinens
- förllossnings-/neonatalvård

Slutenvård inklusive dagkirurgi (även tandpatienter)

Patienter enligt punkt 1-2 som ska läggas in på sjukhus provtas avseende MRB.

Patienter enligt punkt 1 (oavsett riskfaktorer) samt punkt 2 med riskfaktorer (förutom urinavledare) ska vårdas på enkelrum med egen toalett, vistas på rummet med stängd dörr, i väntan på provsvar, enligt PM ”*Kontaktsmitta*”. Om möjlighet till isolering inte finns på avdelningen vid riskfaktorer hos patient kontaktas infektionskliniken.

Mottagningsbesök på sjukhus, primärvård och sjukhusanknuten tandvård

Patienter enligt punkt 1 (oavsett riskfaktorer) samt punkt 2 med riskfaktorer ska provtas avseende MRB. För tandvård avses i första hand hudåkommor som riskfaktor. Tandvårdspatienter screenas enbart för MRSA.

Graviditet, förlossning/BB och neonatalvård

Kvinnohälsövården screenar blivande mamma enligt punkt 1-2. Om mamman inte har blivit screenad ska vård på BB ske på enkelrum med egen toalett, enligt PM ”*Kontaktsmitta*”.

Vid vård på neonatal ska både mamma och partner screenas enligt punkt 1-2 (familjen betraktas som en enhet). I väntan på screeningsvar ska föräldrarna inte vistas i matsal/allmänna utrymmen. Föräldrarna kan vistas hos sitt/sina barn i väntan på odlingsvar.

Samtliga patienter vårdas med strikt följsamhet till basala hygienrutiner och städrutiner – oavsett riskfaktorer.

Screeningodling av patienter

Screeningodling ska ske minst två veckor efter avslutad antibiotikabehandling, dvs. om patienten nyligen har avslutat eller har pågående antibiotikabehandling ska screeningodlingen upprepas.

Information om ev. MRB-status finns i NCS Cross labblista (BoS)/VG (vårdgivare). För att se ev. prover tagna hos privata vårdgivare (SJF – sammanhållen journalföring) krävs patientens medgivande.

Remiss/beställning:

- Välj **Multiresistenta bakterier (MRB), Patient** (N, S, P, F)
- Kortfattad anamnes, ange ev land
- Samma remiss används till svalg, näsa, perineum och faeces. Vid prov från annan lokal skrives en remiss till varje sådant prov. Välj **Multiresistenta bakterier (MRB), Patient** (prov med spec)

Tas på alla patienter					Tas vid förekomst		
Provtagning	Svalg	Näsans främre del (Bilateralt prov med samma pinne)	Perineum	Faeces	Sår, eksem, nagelbandsinfektion ev hörselgång	KAD	Drän, CVK, PVK m.m.
	Pinnprov	Pinnprov*	Pinnprov*	Pinnprov från rectum	Pinnprov**	Urinodlingsrör	Pinnprov**
Analys	MRSA	MRSA	MRSA	VRE, ESBL, ESBLcarba	MRSA, VRE, ESBL, ESBLcarba		

* Fukta provtagningspinnen i NaCl/transportmedium före provtagning.

** Vid torra sår/eksem, fukta provtagningspinnen före provtagning.

Prov förvaras i kylskåp i väntan på transport. Det tar ca 2 dygn att få svar på odlingen.

Till pinnprov används ”vanlig sårodlingspinne”.

I öppenvård, dagvård eller tandvård

Vid misstanke om bärarskap av multiresistent bakterie enligt ovan:

- Avsätt tid för städning inför nästa patient.
- Eftersträva att behandlingsrum alltid har rena ytor, dvs. så lite material framme som möjligt, för att underlätta städningen efter besöket. Ta ut material som förvaras öppet i rummet.
- Patienten bör om möjligt gå direkt in i undersökningsrummet.
- Vårdpersonal tillämpar konsekvent basala hygienrutiner.
- Använd om möjligt engångsmaterial.
- Städa undersökningsrummets horisontella ytor (brits, bord, kranar, handtag m.m.) med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel. Se ”*Latbund städrutiner för mottagningar*”.
- Toaletten städas om den använts.